

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Полтавська державна аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

21 квітня 2021 р.

м. Полтава

УДК 657:005.3
П 78

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали ІІ Міжнар. наук. – практ. конф. (м. Полтава, 21 квітня 2021 р.) / за ред. Пилипенко К. А. Полтава : ПДАУ, 2021. 914 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 55 від 21.01.2021 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу
Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 19.04.2021 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств в умовах сьогодення.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2021
Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

ЗМІСТ

Передмова	5
------------------	---

СЕКЦІЯ 1 ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Агирбов Ю.И., Романов А.Н., Платоновский Н.Г.	21
ПРОИЗВОДСТВО И ПОТРЕБЛЕНИЕ ПЛОДОВО-ЯГОДНОЙ ПРОДУКЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	
Ашмарина Т.И., Бирюкова Т.	25
ЭКОНОМИКА СЕМЕНОВОДСТВА ОВОЩНЫХ КУЛЬТУР	
Богданюк О. В.	30
ДІАГНОСТИКА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Богун М. М.	33
ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	
Бондарчук В. В.	37
КОНТРОЛІНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПРИЙНЯТТЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	
Боровік Л., Потанер Л.	41
ЛОГІСТИЧНІ АСПЕКТИ В СИСТЕМІ ЗБУТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Булах І. І., Шиманська О.В.	44
ДОСЛІДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Вашків О. П., Рибніцький Т. І.	49
ФОРМУВАННЯ БРЕНДУ НА ПРИНЦИПАХ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	
Воронка О. З.	53
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Гільорме Т.В.	57
ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА РИНКУ УТИЛІЗАЦІЇ КОСМІЧНОГО СМІТТЯ	
Гмиря В.П.	61
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	
Горященко Ю. Г.	65
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Грудько С.В.	69
ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ТАРИФНОЙ СИСТЕМЫ ОПЛАТЫ ТРУДА	
Грудниста А.Є., Голей Ю.М.	73
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРА НА РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	

ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ Бондаренко Н. В.	556
ПРОЦЕНТНА ПОЛІТИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ Власюк С.А., Андрусішина І.В.	559
СУТНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ Власюк С.А., Андрусішина Н.В.	563
ОСНОВНІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ Десятский С.П., Мандра Н.Г., Лактіонова О.Ю., Мироненко Д.С.	567
АЛГОРИТМ АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ МОНИТОРИНГУ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ Дойнік Ю. В.	572
ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ Дроботя Я.	576
БАНКИ ЯК УЧАСНИКИ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ Жидовська Н.	579
РОЗВИТОК СИСТЕМИ BANKID В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ Зборовская К.Г., Сучко Ю.А., Филько Э.Г., Ханкевич В.К.	583
МЕРОПРИЯТТЯ ПО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ Кириченко А. В.	588
ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА Ринку СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ Кравченко Х. В.	593
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА Кривуля П. В., Рожнова А. О.	597
РИЗИКИ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ У ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ Лагойская О.А., Лебедь А.А.	602
НАЛОГОВАЯ ПОЛІТИКА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ И НАПРАВЛЕНИЯ ЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ Лактіонова О.Ю., Десятський С.П.	606
ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КООПЕРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ Лебедев А.П.	611
РОЛЬ КОНТРОЛІНГА В УПРАВЛЕННІ ФІНАНСАМИ Малецька О.	614
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ Макарчук І.М., Малишко В.В.	617
ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ Марків Г.В.	622
ВПЛИВ НОВІТНІХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА БАНКІВСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ Перчук О.В., Расюк М.М.	626
ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ Розмислов О.М., Керемет Є.М.	630

УДК 336

Я. Дроботя, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
(м. Полтава, Україна)

БАНКИ ЯК УЧАСНИКИ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ

Анотація: Визначено основних учасників платіжної системи. Досліджено діяльність банків як учасників платіжної системи. Визначено основні функції банків як учасників платіжної системи, зокрема функції банків емітентів, банків еквайрів та розрахункових банків.

Ключові слова: банки, платіжна система, учасники платіжної системи.

Економіки всіх без винятку країн на сьогодні вже не можливі у своєму функціонуванні без залучення таких посередників як банки, котрі забезпечують безперервність переміщення грошових засобів від одних економічних суб'єктів до інших [1].

Однак, дана безперервність переміщення є можливою не лише завдяки банкам і банківській системі, а й завдяки платіжним системам, учасниками яких є банки.

Платіжна система - система, котра утворена певними суб'єктами з ціллю забезпечення можливості здійснення розрахунків [4]. Платіжні системи утворені з ціллю безпечності та мобільності здійснення розрахунків. На сьогодні в межах Європи найпоширенішими платіжними системами є Visa і MasterCard [3].

Як і будь-яка система платіжна система у своєму складі має певних суб'єктів, зокрема:

- центральний банк;
- комерційні банки;
- небанківські фінансово-кредитні посередники;
- спеціалізовані посередники (пресингові, комунікаційні центри, центри з технічного обслуговування);
- небанківські користувачі платіжними послугами (приватні суб'єкти; юридичні особи, що надають послуги та здійснюють виробництво; державні

установи; брокери та дилери, котрі функціонують в межах ринків грошей, капіталів, товарів) [2].

Яка ж роль належить банкам у платіжних системах?

Досліджуючи дане питання, по перше, варто всі банки поділити на центральні та комерційні.

Так, зокрема НБУ, що є центральним банком України, як суб'єкт платіжних систем, здійснює реєстрацію учасників платіжних систем [2].

Комерційні банки, як учасники платіжних систем, згідно законодавства України, вважаються її учасниками лише маючи ліцензію платіжної системи стосовно емісії та еквайрингу [4, 5].

У випадку отримання даної ліцензії комерційні банки як учасники платіжної системи поділяються на:

- банки емітенти – банки, що випускають пластикові картки, мобільні платіжні інструменти та здійснюють їх обслуговування, проводять платежі за участі даних карток, мобільних платіжних інструментів;
- банки еквайри – банківські установи, що здійснюють операції еквайрингу (обробка транзакцій і надання торговцям всього спектру операцій із картками, мобільними платіжними інструментами);
- розрахункові банки – банки, які мають повноваження від платіжної організації певної платіжної системи на відкриття рахунків з ціллю здійснення клірингу [4, 5].

Список використаних джерел:

1. Аранчій В.І, Бойко Л.М., Черненко Л.В. Гроші та кредит: навч. посібник. Львів: Магнолія, 2010. 300 с.
2. Реєстрація резидентів та нерезидентів у якості учасників платіжних систем, платіжними організаціями яких є резиденти та нерезиденти. URL: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/registration-participants/part-ps> (дата звернення 12.03.2021).
3. Платіжна система. URL: <https://platon.ua/ua/faq/chto-takoe-platezhnaya->

sistema (дата звернення 12.03.2021).

4. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20200703#Text> (дата звернення: 12.03.2021).

5. Про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури: Положення від 5 березня 2014 р. документ z0348-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-14#Text> (дата звернення: 12.03.2021).